

Şapka ve Kıyafet İnkılabı

Yeni Türk Devleti'nin sosyal yapısını oluşturmaya yönelik devrimlerden birisi de kıyafet inkılabıdır.

Padişah II. Mahmut tarafından kabul ettirilen fes, zamanla bir İslam giysisi hâline gelmiş, Osmanlılığın sembolü olmuştu. "Bir insanın veya kavmin kılığı hangi kavime benzerse o kavimden olacağı" gibi düşünceler dolayısıyla, Osmanlı topraklarındaki her millet veya topluluk farklı bir giysiyle dolaşıyordu.

Çağdaş toplumlarının vardığı gelişme düzeyini hedefleyen yeni Türk Devleti'nin modernleşmesi için, geride bırakılması gereken bir toplum düzeninin ve kafa yapısının tüm simgelerinin toplum yaşamından silinmesi gerekiyordu. İnsanın giysisinin, kültürel birikiminin göstergesi olduğunu bilen Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucuları, bilim ve sanatta çağdaş uygarlık seviyesine eski anlayışla ulaşamayacağını anlamışlardı.

Halkın kıyafetini modern dünya ile uyumlu hale getirmek için 25 Kasım 1925'te "Şapka İktisası Hakkındaki Kanun" kabul edilmiştir.

1934'te çıkarılan bir kanunla da din görevlilerinin ibadet yerleri dışında dini kıyafetlerle gezmeleri yasaklanmıştır. Kılık-kıyafet inkılabıyla Türkler ile öteki çağdaş uluslar arasında bir simge niteliğinde sayılan Osmanlı toplum yaşamını ve gelenekselliğini simgeleyen tüm eski başlıklar ve kıyafetler değiştirilmiştir. Şehirli, köylü, devlet adamı, din görevlisi ve Müslüman, Müslüman olmayan halk arasındaki kıyafet karmaşası giderilerek toplumsal anlamda birlik ve beraberlik güçlendirilmiştir.

Çağdaş uygarlığın içinde yer almaya kararlı Türk toplumu, uluslararası kıyafeti benimseyerek kıyafet inkılabını medeni bir toplum olmanın gereği olarak kabul etmiştir.

ATATÜRK geri bir memlekette medeniyet meselesi halledilmedikçe hiçbir meselenin halledilemeyeceğini düşünüyordu. Şapka inkılabı, hem şeklen ve hem de düşünsel olarak değişimin, çağdaş bir toplum olmanın bir sembolü olarak değerlendirilmiştir.